

Aan de voorzitter van Provinciale Staten Drenthe
Mevrouw J. Klijsma
Postbus 122
9400 AC Assen

Onderwerp: schriftelijke vragen art. 41 RvO inzake brief Gedeputeerde Staten d.d. 9 mei 2023 (natuurdoelanalyses en extern salderen)

Assen, 5 juni 2023

Geachte voorzitter,

Wij hebben de brief van Gedeputeerde Staten (d.d. 9 mei 2023) ontvangen met betrekking tot het opleveren van de Natuurdoelanalyses. De Natuurdoelanalyses hebben inzichtelijk gemaakt dat de aanwezige natuurkwaliteit in de Drentse Natura 2000-gebieden onvoldoende is en dat de natuurdoelen voor deze gebieden niet gehaald worden. Aan de uitkomsten van de NDA worden zwaarwegende conclusies getrokken. Zo hebben wij in de betreffende brief gelezen dat het college heeft besloten om extern salderen niet meer toe te staan.

Het geheel stilleggen van de vergunningverlening (extern salderen) binnen de provincie heeft omvangrijke gevolgen voor de leefbaarheid en het vestigingsklimaat binnen onze provincie. De fractie van de VVD vindt dat een algehele vergunningenstop een dergelijk zwaar middel is dat slechts kan worden genomen indien onomstotelijk vaststaat dat er geen reële alternatieven zijn. Als fractie zijn we er nog niet van overtuigd dat dit het geval is.

Wij hebben de volgende vragen aan het college van GS inzake de Natuurdoelanalyses (NDA):

- Is het college van GS van oordeel dat er voldoende tijd was om het onderzoek van de NDA gedegen uit te voeren of hadden veel onzekerheden weggenomen kunnen worden indien er meer tijd was genomen?

Context: Het Rijk heeft 1 april 2023, vanuit de Wet en Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering, als deadline gesteld om de NDA op te stellen. In de NDA van Drenthe lezen wij regelmatig termen als "expert judgement" en "aannemelijk". Ook wordt meermaals gesteld dat "nog niet alles in beeld is" en "daarnaast zijn er situaties waar we wel gegevens en rapporten hebben, maar dat we deze vanwege gebrek aan tijd deze nog niet in de natuurdoelanalyse hebben kunnen verwerken.". Onzekerheden in de rapportages worden vanuit het voorzorgsbeginsel benaderd (bij onvoldoende inzicht wordt uitgegaan van het slechte scenario). Dit doet de vraag oprijzen of de provincie richting het Rijk had moeten aangegeven dat de gestelde deadline, vanwege de zwaarwegende belangen en de complexiteit, onuitvoerbaar is. Hadden veel van deze onzekerheden weg kunnen worden genomen of was een bredere beschouwing op de conclusies bewerkstelligd indien er meer tijd, middelen en extra expertise (bredere onderzoeksmethodiek) beschikbaar was?

Wij hebben de volgende vragen aan het college van GS inzake de aangekondigde vergunningstop (extern salderen):

- Hoe verhoudt de brief van 9 mei 2023 zich tot het op 9 december 2022 door Gedeputeerde Staten vastgestelde beleid 'Beleidsregels Wet natuurbescherming provincie Drenthe'?

Context: Op 9 december 2022 heeft het college van GS besloten de 'Beleidsregels Wet natuurbescherming provincie Drenthe' vast te stellen. De beleidsregels zijn op het moment van schrijven nog in werking. In deze beleidsregels wordt aangegeven dat extern salderen – onderbouwd met jurisprudentie - mogelijk is. Op het moment van vaststellen van de beleidsregels was al bekend dat er sprake was van een overschrijding van de kritische depositiewaarde (KDW) van de meeste Natura 2000-gebieden.

- Heeft het college van GS overleg gevoerd met andere provincies in het kader van de NDA en de conclusies die hieruit worden getrokken?

Context: de provincie Noord-Holland heeft op 31 maart 2023 de NDA opgeleverd. Hieruit bleek dat van de 159 stikstofgevoelige landschappen, planten en dieren de natuurdoelen in 106 gevallen niet worden gehaald. De provincie Noord-Holland heeft gesteld dat ondanks de uitkomsten van de NDA dit geen gevolgen heeft voor vergunningverlening, want "De situatie rond vergunningverlening in Noord-Holland is na het inleveren van de NDA niet anders dan gisteren" aldus gedeputeerde Rommel.

- Op basis van welke juridische grondslag wordt door het college van GS gesteld dat extern salderen generiek niet meer mogelijk is in Drenthe?

Context: met toepassing van extern salderen worden geen nieuwe emissierechten voor stikstof mogelijk gemaakt. Immers, de al bestaande (feitelijk gerealiseerde capaciteit) onherroepelijke emissierechten voor stikstof worden weggestreept op de ene locatie om op een nieuwe locatie in te zetten. Daarbij geldt op basis van de huidige beleidsregels tevens nog een afmingsplicht van 30%, waardoor het bestaande emissierecht per saldo afneemt ten opzichte van de situatie vóór externe saldering. Op plan- of projectniveau kunnen in sommige gevallen relatief gezien positieve effecten optreden bij extern salderen. Dit wordt ook bevestigd in de huidige beleidsregels: "Daarnaast valt bij extern salderen altijd ruimte vrij, omdat saldogever en saldo-ontvanger zich niet op exact dezelfde locatie bevinden ten opzichte van stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden."

- Is het college van GS ermee eens dat indien er geen harde juridische grondslag is om extern salderen generiek niet meer toe te staan, dat extern salderen als maatwerkoplossing mogelijk moet blijven om naast de natuurbelangen ook oog te houden voor de sociaaleconomische belangen van de provincie?

Context: De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft eerder ook bevestigd dat de algemene opgave om de te hoge stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden terug te brengen moet worden onderscheiden van de besluitvorming over

*individuele plannen en projecten die tot stikstofdepositie leiden*¹². De Wet natuurbescherming gaat uit van een passende beoordeling op plan- of project niveau en sluit extern salderen daarbij niet uit als vorm van passende beoordeling (mitigerende maatregel)³.

- Aanvullend; gaat het college van GS met het besluit om op voorhand geen extern salderen meer toe te passen niet op de stoel van de rechtsprekende macht zitten?

Context: door generiek te stellen dat extern salderen niet meer mogelijk is, wordt op voorhand elke mogelijkheid weggenomen om op plan- en/of projectniveau te kunnen beargumenteren dat er geen significant negatief effect optreed.

- Als het college van GS bij het standpunt blijft dat extern salderen generiek niet meer mogelijk is, welke mogelijkheden zijn er dan nog voor vrijkomende emissierechten voor stikstof?

Context: er kunnen tal van redenen zijn dat er emissierechten voor stikstof vrij komen (bijvoorbeeld: vrijwillig stoppen, afschalen of verduurzaming van de bedrijfsvoering). Lang niet altijd is er de wens om deze emissierechten op de bestaande locatie opnieuw in te zetten of is het niet wenselijk dat deze emissierechten op de huidige locatie blijven bestaan. Als deze emissierechten niet elders kunnen worden ingezet (extern salderen), welke mogelijkheden zijn er dan nog?

Gelet op de Provinciale Statenvergadering van 21 juni 2023, waarin het provinciaal programma landelijk gebied centraal zal staan, verzoeken wij het college om te streven naar beantwoording van de vragen voorafgaand hieraan.

Namens de Statenfractie van de VVD,

J.R. Oosting
Commissielid

L. Martens-Schuitema
Statenlid

¹ Uitgangspunt van de Wet natuurbescherming is dat een plan of project geen significante gevolgen mag hebben voor een Natura 2000-gebied (art. 2.7 en 2.8). De Vogel- en Habitatrichtlijn kent eenzelfde soort strekking (art. 6 lid 3): voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, geven de bevoegde instanties slechts toestemming voor dat plan of project nadat zij de zekerheid hebben verkregen dat het de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied niet zal worden aangetast.

² Zie bijvoorbeeld: ABRvS 20 januari 2021, ECLI:NL:RVS:2021:105 en ABRvS 30 september 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2318

³ Zie bijvoorbeeld: ABRvS 24 november 2021, ECLI:NL:RVS:2021:2627